

Pienteurastamon sivutuotteiden kompostointikoe

Pohjoismaisessa pienteurastamohankkeessa, Slaughtering at farm in Nordic Countries, on käynnissä Vuorenmaan tilalla toteutettava käytännön tilatason kompostointikoe, jossa kompostoidaan rinnakkain kaksi n. 1000 kg:n erää luokan 3 sivutuotteita sekä suolen sisältöä. Toisen erän luokan 3 sivutuotteet hygienisoitiin ennen kompostointia kuumentamalla ne 70 °C:een tunnin ajaksi, minkä jälkeen seokseen lisättiin suolen sisältö sekä seosaineena käytettävä olki. Toista erää kompostoidaan ilman kuumennusta. Tilatason koetta edelsi pienmittakaavainen kompostointikoe tavallisissa muovisaaveissa.

Kompostoinnin 1. vaihe suoritettiin kärryssä, jonka pohjalla oli kuormalava ja tämän päällä verkko, jotta ilma saadaan kiertämään. Kärry oli katettu ja samalla on huolehdittu siitä, että haittaeläimet tms. eivät pääse kompostiin. Aluksi kompostia käännettiin viikon välein ja lämpötilaa seurattiin jatkuvalla mittauksella. Toisessa vaiheessa, noin kuukauden jälkeen, materiaali siirrettiin aumaan betonialustan päälle ja sitä käännetään tarpeen mukaan. Kompostimateriaalin hygienisoitumista seurataan ottamalla näytteet kokeen alussa, lämpimän kompostointivaiheen jälkeen sekä lopuksi valmiista kompostista. Näytteistä analysoidaan E. coli, salmonella sekä sulfiittia pelkistävät klostridit.

Koe toistetaan kylmänä kautena aloittamalla marraskuussa kompostointi kärryssä ja jouluhelmikuussa jatketaan aumavaiheella. Valmis komposti käytetään keväällä 2010 tilalla viherrakentamiseen

Miksi kompostointikoe?

Kompostointikokeen tarkoituksena on selvittää voidaanko tulevaisuudessa pienteurastamolla kompostoida turvallisesti suolen sisällön lisäksi 3.luokan

Kompostin lämpötilan mittaus Vuorenmaan tilalla 1.7.2009

sivutuotteita. Kokeesta odotetaan saatavan käytännön tietoa, mittausdataa ja laboratoriotuloksia tilatason kompostoinnista. Tiedoilla pyritään vaikuttamaan mm. EU parlamentin hyväksymään uuteen sivutuoteasetukseen, joka mahdollistaisi 3. luokan teurasivutuotteiden tilatason pienimuotoisen kompostoinnin. Sivutuotteiden kompostointi voisi olla vaihtoehto hautausmaalle (syRJäiset alueet) tai kuljetuksille käsittelylaitokseen ja siten voitaisiin alentaa pienteurastamojen tuotantokustannuksia. Myös kuljetusten tarve vähenisi. Parhailtaan valmistellaan uuden sivutuoteasetuksen käytännönläheisempiä toimintaohjeita.

Tutkija Marja Lehto Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta on mukana käytännön kompostointikokeissa, näytteiden otossa sekä kirjoittaa raportin hankkeesta ja sen tuloksista. Hankkeessa ovat Juha Vuorenmaan ja Marja Lehdon lisäksi mukana koordinaattori Heidi Valtari Ruoka-Suomi -teemaryhmästä, neuvotteleva virkamies Pirjo Salminen MMM:stä, ylitarkastajat Merja Torniainen, Arja

Vuorinen, Olli Venelampi ja Heli Kallio Evirasta sekä toimialapäällikkö Marko Jori Pyhäjärvi-instituutista.

Päätösseminaareja

Pienteurastamojen kehittämissyhteistyö erillisenä hankkeena jatkuu vuoden 2010 tammikuun loppuun. Hankkeen kolmas ja samalla hankkeen viimeinen pohjoismainen seminaari järjestetään tammikuun 2010 alussa Ruotsissa. Seminaarista kiinnostuneiden toivotaan ottavan yhteyttä Ruoka-Suomi -teemaryhmän koordinaattoriin Heidi Valtariin.

Koko Uusi pohjoismainen ruoka -ohjelma järjestää Kööpenhaminassa 2.-3.11.2009 ns. "päätösseminaarin", jossa mm. ohjelman tuloksia esitellään.

Lisätietoja
Heidi Valtari
heidi.valtari@utu.fi
puh. 0400 487 160